

ULTRALYD Uddannelse
Introduktionsuddannelsen i den gynækologisk-
obstetriske speciallægeuddannelse
Rigshospitalet

Kompetencer kun i ULTRYD i introduktionsuddannelsen i gynækologi og obstetrik

Vigtigste kompetencer der involverer UL taget fra det godkendte uddannelsesprogram for introduktionsuddannelsen i gynækologi og obstetrik, JMC, RH

PV: porteføljevurdering
 CL: checkliste
 UL-bill.: ultralyd

Kompetencer Fra logbogen i gyn.obs. godkendt af SST i august 2003	Læringsstrategi Gynækologisk -, obstetrisk -, UL - og fertilitets klinikken, JMC Rigshospitalet.	Evalueringsstrategi Fra logbogen i gyn.obs. godkendt af SST i august 2003
Del af kompetence I 1 <ul style="list-style-type: none"> • udføre vaginal UL med bestemmelse af endometrietykkelse 	<p>Klinisk arbejde i akut modtage afsnit (AMA) med supervision og feedback via bagvagt. Stuegang på 5032.</p> <p>Klinisk arbejde i bølgeambulatorium, hvor journaler og problemstillinger gennemgås med speciallæge undervejs.</p> <p>Ca. 2 dages ophold i blødningsambulatorium på Frederiksberg hospital</p> <p>UL billeder: Der samles og beskrives systematisk uterus med billede af cervix (orificium externum. og internum visualiseret), og endometrium (3-5 i profilerationsfase, 3-5 midtcykliske og 3-5 sekretionsfaser).</p>	<p>Observation af klinisk arbejde</p> <p>PV: ca 5 cases Cases til porteføljevurdering diskuteres med hovedvejleder evt. efter aftale med en daglig klinisk vejleder</p> <p>UL:-bill. endometrietykkelse (minimum 5). Billeder bedømmes af vejleder fra UL-klinikken</p>

<p>I 7 Foretage vaginal UL og visualisere</p> <ul style="list-style-type: none"> • en intrauterin graviditet i 1. trimester blommeseæk • hjerteaktion <p>og udmåle</p> <ul style="list-style-type: none"> • gestationssæk • CRL 	<p>Ved introduktion er en ½ dag teoretisk og praktisk gennemgang af vaginal ultralyd af AMA- pt. ved læge fra UL -klinikken. Indenfor første måned (gerne i 2. eller 3 arbejdsuge) hver eftermiddag kl. 13-15 deltage på Fertilitetsklinikken mhp kompetence i vaginal UL. Der tilstræbes at opnå ca. 40 vaginale ultralydsundersøgelser. Supervision ved læger i fertilitetesklinikken.</p> <p>Ved arbejde i AMA samles og beskrives systematisk 25 vaginale UL-billeder af normale tidlige intrauterine graviditeter fordelt mellem 5 og 12.uge. CRL-målinger foretages efter 8.uge.</p> <p>Ultralydskompetence vurderes i AMA af kursist eller speciallæge ud fra struktureret klinisk observation (vedhæftet i bilag 8)</p> <p>Ved ultralydskonferencen tirsdag morgen fremlægger introduktionslægen minimum 3 gange egne ultralydsbilleder. Dette gøres med vejledning og feedback fra vejleder fra UL-klinikken.</p>	<p>Observation af klinisk arbejde</p> <hr/> <p>PV: ca 25 vaginale UL-bill. af tidlig grav kompl.</p> <p>Vejleder på UL-klinikken foretager billedevurdering og samtale efter ca 3, 9, 12 måneder.</p>
---	--	---

I introduktionsuddannelsen ved Gynækologisk -, obstetrisk -, UL - og fertilitets klinikken, JMC Rigshospitalet skal minimumskompetencerne anført i DSOG målbeskrivelse opfyldes. Derudover er målet at introduktionslægen yderligere skal lære at scanne ovarier.

Efter afsluttet introduktionsstilling i gynækologi og obstetrik i JMC, Rigshospitalet skal introduktionslægen kunne udføre vaginal ultralyd undersøgelse af:

Uterus incl. cervix i længde og tværsnit herunder måling af endometrietykkelse.

Ovarier med påvisning af

- Follikler
- Corpus luteum
- Cyster

Tidlig graviditet med påvisning af

- Graviditet lokaliseret intra eller ekstrauterint
- Gestationssæk
- Blommesæk
- Foster
- Foster hjerteaktion
- Måling af CRL

Påvisning af fri væske

Introduktion og oplæring i vaginal ultralyd:

Gives indenfor den 1.uges introduktion ved ca. 2 timers oplæg og demonstration af læger ved Ultralydklinikken.

Efter introduktion i UL klinikken skal den uddannelsessøgende kunne:

- Tænde og slukke for UL apparatet
 - Skifte mellem abdominal og vaginal probe og aktivere proben
 - Måle volumen
 - Formindske og forstørre billeder
 - Aktivere og placere mål
 - Anføre pt. navn og CPR

Skriftligt materiale (ca. 60 sider) udleveres via vejledere i Ultralyd eller uddannelsesansvarlig.

Indenfor første ansættelsesmåned planlægges ca. 1 uges ophold på Fertilitets klinikken daglig kl. 13-15. I denne uge skal introduktionslægen have mulighed for oplæring i vaginal ultralydsscanning og under supervision at foretage vaginale ultralyd undersøgelser. Det vurderes at ca. 40 vaginale Ulscanninger vil være muligt at få gennemført.

Ved introduktionen i Fertilitets Klinikken indledes til evaluering skema til ”Struktureret klinisk observation” se sidste side.

Videre oplæring og supervision foregår under introduktionslægens arbejde i AMA

Evaluerer af kompetencer i ultralyd

”Struktureret klinisk observation” indledes i Fertilitets Klinikken og fortsættes i AMA indtil kompetencen vurderes opnået. Se vedlagt skema til struktureret klinisk observation sidste side.

Vurdering af UL billeder: 5 midtlinje ekko og 25 UL-billeder af tidlig graviditet mellem 5.- 12. uge. CRL bedømmes uge 8-12. Billeder bedømmes af UL vejleder sammen med hovedvejleder.

Fremlæggelse af introduktionslægens egne ULbilleder ved ultralydskonferencen tirsdag morgen minimum 3 gange i løbet af 1 år. Dette gøres med vejledning og feedback fra vejleder fra UL-klinikken og hovedvejleder.

UDKAST Connie Jørgensen, Dorthe Hartwell og Jette Led Sørensen august 2003

Struktureret klinisk observation af vaginal ultralyd ved tidlig graviditet**Rigshospitalet gynækologisk -, obstetrisk - og ultralyd klinikken.**

Dato										
Informere pt. om undersøgelsen										
Tænde scanner, evt. bytte til vaginalprobe og aktivere proben.										
Indfør pt. navn og CPR-nummer på skærmen										
Indføre vaginalprobe										
Finde og genkende uterus										
Orienterer uterus inkl. collum i længdesnit og tværsnit. Gennemskanne hele uterus og sikre at evt. graviditet er intrauterin.										
Sikre billedkvaliteten herunder størrelsen, fokus og placering af det undersøgte (uterus el. graviditet) på billedet.										
Formindske og forstørre billedet										
Måle eventuelt midtlinjeekko										
Identificere og måle størrelse af evt. gestationsæk										
Identificere evt. blommesæk										
Identificere evt. foetalt ekko og måle CRL										
Identificere evt. hjerteaktivitet										
Vurdere evt. fri væske i fossa douglasi										
Observere adnexa hvis det er muligt										
Dokumentere målinger og andre fund.										
Signatur										

Til den observerende læge:

- Anfør et + hvis det udføres
 (+) hvis det udføres usikkert
 - hvis det ikke udføres, og havde været relevant
 0 hvis det ikke er relevant